

Планка. Мейтнерій 109-го елемента періодичної системи Менделєєва названий на честь науковиці. Наукова фундація та Міждержавна асоціація післядипломної освіти в Австрії створили дослідницький грант Лізи Мейтнер. Цей грант присуджується на наукові дослідження в галузі атомної фізики та хімії.

Нобелівська премія – це унікальна нагорода, особливо престиж. Часто задають питання, чому ці нагороди привертають набагато більше уваги, ніж будь-які інші нагороди ХХ століття. Однією з причин може бути те, що вони були запроваджені саме в потрібний час і ознаменували фундаментальні історичні зміни в суспільстві.

Список використаних джерел

1. Наука – це вона: 8 лауреаток Нобелівської премії, чії відкриття змінили світ. URL: <http://surl.li/gnaeq>

Володимир Івашкевич

РОЗВИТОК МУЗИЧНИХ ЗДІБНОСТЕЙ ШКОЛЯРІВ МОЛОДШИХ КЛАСІВ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ ЗАСОБАМИ ХОРОВОГО ВИКОНАВСТВА

В умовах оновлення українського суспільства, відродження національної культури, реформації Нової української школи, національної самосвідомості естетичне виховання школярів має зайняти провідне місце в системі усього навчально-виховного процесу школярів. «Музичне мистецтво» – предмет естетичного циклу і тому виконання завдання, покладеного на цей предмет складна, почесна і дуже важлива. Отже музичне мистецтво виконує важливу функцію у вихованні духовності майбутнього покоління і саме тому розвивати музичні здібності потрібно ще з раннього дитинства.

До питання розвитку музичних здібностей школярів звертались такі вчені: Р. Дзвінка, А. Козирь, Т. Коваль, О. Олексюк, Р. Осипець, Л. Масол, Г. Падалка, Я. Побережна, З. Сирота та ін.

Поняття «здібності», «обдарованість» відображають концептуальні підходи Нової української школи, які мають реалізуватися в освітньому процесі НУШ. Основні види музичної діяльності, які використовуються на уроці «Музичного мистецтва» у початкових класах: вокально-хорова діяльність, слухання музичних творів, музично-пластична діяльність, музикування (гра на дитячих музичних інструментах) та основи музичної грамоти. В НУШ змінилися прийоми і методи навчання, пропонуються заняття інтегровані з декількох дисциплін, тому пов'язувати використання набутих знань і вмінь з життям, розвивати музичні здібності, творче

мислення, ерудицію, духовність, патріотизм – завдання сучасного вчителя.

Розглядаючи дифеніцію «здібності» з точки зору психології нам імпонує таке твердження: «здібності – це характеристика індивіда з боку психічних якостей, які зумовлюють успішність його діяльності». Вікіпедія нам пропонує інше визначення: «здібності – це здатність чи компетентність людини виконувати певний вид роботи на певному якісному рівні». Здібності в педагогічному словнику Гончаренка тлумачаться як «стійкі індивідуальні психічні властивості людини, які є необхідною внутрішньою умовою її успішної діяльності. Вони виявляються у тому, як людський індивід учиться, набуває певні знання, уміння й навички, освоює певні галузі діяльності, включається у творче життя суспільства» [2].

До основних музичних здібностей, які бажано розвивати у дітей молодшого шкільного віку відносяться: «емоційний відгук на музику – здатність відчувати характер, настрої музичного твору; здатність до переживання у формі музичних образів; здатність до творчого сприйняття музики; музичний слух – здатність слухати, порівнювати, оцінювати найбільш яскраві засоби музичної виразності; ладове почуття – здатність відчувати емоційну виразність звуковисотного руху; почуття ритму – здатність активно рухового переживання музики, відчуття його відтворення. Комплекс музичних здібностей у сукупності з загальними здібностями (творчою увагою, увагою, волею тощо), утворюють музичну обдарованість. Виявляючи музичні здібності дітей за допомогою різного виду їх творчої діяльності, у них стимулюється розвиток цілого комплексу музичних здібностей» [3].

Особливого значення набуває естетичне виховання у молодшому шкільному віці, коли складається своєрідне відношення до світу, мистецтва, духовних цінностей. Головною метою вокально-хорового навчання є формування вокально-хорових навичок, духовного світу дитини, її емоційного розвитку, музичного смаку, естетичних потреб молодших школярів. Хоровий спів є одним із видів діяльності, в процесі якого розвиваються вокальні дані молодших школярів, творча активність, мислення, увага, пам'ять, формується здатність сприймати, інтерпретувати, створювати мистецькі твори, виховуються такі важливі людські якості як патріотизм, колективізм, що вкрай необхідні для відродження духовного потенціалу України [6, с. 22].

Хорове виконавство Л. Волинець розглядає, як вид художньої діяльності, яка проявляється у вокально-хоровому виконавстві, яке розвиває музичні здібності школярів. Авторка зазначає, що на уроках музичного мистецтва хоровий спів посідає важливе місце, але в позаурочний час хоровим співом займаються тільки за умови участі в ансамблях, або хорових колективах [1, с. 18].

Музичне виховання та розвиток музичних здібностей відбувається лише при систематичній роботі, яка проходить у формі гри і

використовуються сучасні програми. Хоровий спів є найпопулярнішим видом діяльності, в процесі якого найкраще розвиваються вокальні, інтонаційні, ритмічні, дикційні здібності молодших школярів, творча активність, мислення, уява, пам'ять, формується здатність сприймати, інтерпретувати мистецькі твори [5, с. 89].

Отже, хоровий спів – вид діяльності пов'язаний з кропіткою творчою роботою, спрямованою на переборення художньо-виконавських труднощів і виховує в дітях духовність, художній, естетичний смак, культуру, емоційність і найкраще розвиває музичні здібності.

Список використаних джерел

1. Волинець Л. Актуалізація загальної мистецької освіти в умовах європейської інтеграції. *Шлях освіти*. 2006. № 5. С. 18.
2. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник. К.: Либідь, 1997. С. 127.
3. Естетичне виховання школярів: методичні рекомендації. Х.: Основа, 2009. 352 с.
4. Зеленецька І. Розучування пісенно-хорового репертуару з учнями. *Мистецтво та освіта*. 1998. № 4. С. 27–33.
5. Масол Л. М. Вивчення музики в 1–4 класах: навчально-методичний посібник для вчителів / [Л. М. Масол, Ю. О. Очаковська, Л. В. Беземчук, Т. О. Наземнова]. Х.: Скорпіон, 2013. 144 с.
6. Печерська Е. П. Уроки музики в початкових класах: навч. посіб. К.: Либідь, 2001. 272 с.

Олег Кабашній

ОСОБЛИВОСТІ СТРУКТУРИ ВОЛЬОВИХ ЯКОСТЕЙ

В уяві більшості людей, які повсякденно не стикаються з психологічними аспектами, вираз «воля» є синонімом вольової регуляції, таким чином здатності особистості долати виникаючі життєві перепони. Так, Л. А. Кербель і О. П. Саутина працювали з спортсменами з метою визначити, що в їхньому розумінні та понятті воля. У більшості відповідей було зазначено, що це є: цілеспрямованість, витривалість, концентрація всіх сил, вміння працювати з собою, перелаштовувати себе, тоді як вже терпець урвався і скінчаються сили, і т. п.

Але більшість психологів розуміють, що такий аспект як воля є психологічний механізм, що є нічим іншим як нівелювання (здолання) перешкод. К. Н. Корнілов з цього приводу зазначає, що вольові прояви людини визначають людину в тих ознаках, наскільки та як відбувається подолання труднощів та перешкод. У більшості джерелах визначення